Sprawdzian: Ziemie polskie i ich mieszkańcy w latach 1815–1848 (klasa 2 liceum) Grupa A

Historia: Królestwo Polskie, powstanie listopadowe, Wielka Emigracja i Wiosna Ludów

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 19

9 zadań, 19 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Po powstaniu listopadowym car Mikołaj I:

(A) rozszerzył autonomię i zwiększył uprawnienia Sejmu
(B) zlikwidował konstytucję i wprowadził Statut Organiczny
(C) przeniósł stolicę Królestwa z Warszawy do Wilna
(D) nadał chłopom ziemię i zniósł pańszczyznę w Królestwie

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Noc listopadowa (29/30 XI 1830):

(A) atak rosyjski
(B) początek styczniowego
(C) Konstytucja 3 maja
(D) podchorążowie na Belweder

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–1 pkt)

Po powstaniu listopadowym:

[A] Statut Organiczny
[B] Wielka Emigracja
[C] Likwidacja wojska
[D] Zamknięcie UW
[E] Niepodległość

Zaznacz wszystkie poprawne odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–2 pkt)

Wyjaśnij rolę literatury romantyzmu w podtrzymywaniu ducha narodowego. Podaj dwa przykłady.

Zadanie 5. (0–2 pkt)

Wymień i krótko wyjaśnij dwie przyczyny wybuchu powstania listopadowego w 1830 roku.

Zadanie 6. (0–3 pkt)

Scharakteryzuj Powstanie Listopadowe (1830-1831): przyczyny, przebieg i skutki dla Polaków pod zaborem rosyjskim.

Zadanie 7. (0–3 pkt)

Wyjaśnij, na czym polegała autonomia Królestwa Polskiego ustanowionego na kongresie wiedeńskim w 1815 roku i jak była stopniowo ograniczana.

Zadanie 8. (0–3 pkt)

Scharakteryzuj znaczenie Wielkiej Emigracji dla polskiego życia politycznego po upadku powstania listopadowego, wskazując dwa główne obozy polityczne emigracji.

Zadanie 9. (0–3 pkt)

Wyjaśnij przyczyny i podaj dwa skutki klęski powstania listopadowego (1830–1831) dla Królestwa Polskiego.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/historia/ziemie-polskie-1815-1848

Sprawdzian: Ziemie polskie i ich mieszkańcy w latach 1815–1848 (klasa 2 liceum) Grupa B

Historia: Królestwo Polskie, powstanie listopadowe, Wielka Emigracja i Wiosna Ludów

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 19

9 zadań, 19 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Powstanie listopadowe (1830-1831) zakończyło się:

(A) zwycięstwem Polaków i odzyskaniem niepodległości od Rosji
(B) klęską i utratą autonomii Królestwa Kongresowego — Statut Organiczny 1832
(C) kompromisem i przyznaniem Polakom szerokich praw samorządowych
(D) interwencją Francji i Anglii w obronie Polski

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Bezpośrednią przyczyną wybuchu powstania listopadowego w nocy z 29 na 30 listopada 1830 roku był(a):

(A) uchwalenie przez Sejm nowej konstytucji Królestwa Polskiego ograniczającej władzę cara
(B) wybuch rabacji galicyjskiej i obawa szlachty przed rozszerzeniem się buntu chłopskiego
(C) śmierć wielkiego księcia Konstantego i spór o sukcesję po nim w Królestwie Polskim
(D) obawa przed wysłaniem armii Królestwa Polskiego do stłumienia rewolucji w Belgii i Francji

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–1 pkt)

Przedstawiciele Wielkiej Emigracji:

[A] Adam Mickiewicz
[B] Aleksander Wielopolski
[C] Juliusz Słowacki
[D] Fryderyk Chopin
[E] Adam Czartoryski

Zaznacz wszystkie poprawne odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–2 pkt)

Przedstaw przyczyny i przebieg powstania listopadowego (1830–1831).

Zadanie 5. (0–2 pkt)

Wyjaśnij dwie przyczyny wybuchu powstania listopadowego (1830 r.) i podaj jedną konsekwencję jego klęski.

Zadanie 6. (0–3 pkt)

Wyjaśnij przyczyny wybuchu powstania listopadowego w 1830 roku.

Zadanie 7. (0–3 pkt)

Porównaj politykę zaborców (Rosji, Prus, Austrii) wobec Polaków w XIX w., wskazując różnice w stopniu rusyfikacji/germanizacji i dopuszczalnej autonomii.

Zadanie 8. (0–3 pkt)

Przedstaw i porównaj programy polityczne Hotelu Lambert i Towarzystwa Demokratycznego Polskiego.

Zadanie 9. (0–3 pkt)

Wyjaśnij przyczyny wybuchu powstania listopadowego w 1830 r. Uwzględnij zarówno przyczyny długofalowe, jak i bezpośredni impuls do wybuchu powstania.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/historia/ziemie-polskie-1815-1848

Sprawdzian: Ziemie polskie i ich mieszkańcy w latach 1815–1848 (klasa 2 liceum)

Grupa A

1. (1 pkt) **B**

2. (1 pkt) **D**

3. (1 pkt) **A, B, C, D**

4. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Romantyzm kreował mit walki o wolność. Dziady cz. III Mickiewicza (mesjanizm), Kordian Słowackiego.
Punktacja: Rola (1 pkt) + przykłady (1 pkt). Razem 2 pkt.

5. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Pierwszą przyczyną było systematyczne łamanie konstytucji z 1815 roku przez władze rosyjskie, w tym ograniczanie wolności prasy oraz represje wobec tajnych związków młodzieżowych i opozycji politycznej. Drugą bezpośrednią przyczyną była obawa przed użyciem armii Królestwa Polskiego do stłumienia rewolucji belgijskiej i francuskiej z 1830 roku, co przyspieszyło decyzję sprzysiężenia podchorążych o wybuchu powstania.
Punktacja: Podanie i wyjaśnienie pierwszej przyczyny, np. łamanie konstytucji przez władze carskie (1 pkt) + podanie i wyjaśnienie drugiej przyczyny, np. obawa przed użyciem armii Królestwa do tłumienia rewolucji w Europie Zachodniej (1 pkt). Łącznie 2 pkt.

6. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Przyczyny: ograniczanie konstytucji Królestwa przez cara Mikołaja I, wpływ rewolucji lipcowej we Francji i rewolucji belgijskiej (1830). Przebieg: 29 XI 1830 -- wybuch w Warszawie; sejm zdetronizował cara; bitwy pod Grochowem i Ostrołęką; klęska we wrześniu 1831. Skutki: Statut Organiczny (1832) zastąpił konstytucję, armia rozwiązana, Wielka Emigracja (Mickiewicz, Słowacki, Chopin), nasilenie rusyfikacji.
Punktacja: 1 pkt za przyczyny (niezadowolenie z ograniczania konstytucji, wpływ rewolucji belgijskiej). 1 pkt za przebieg (detronizacja cara, bitwa pod Grochowem, klęska). 1 pkt za skutki (statut organiczny 1832, likwidacja autonomii, rusyfikacja). 3 pkt.

7. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Królestwo Polskie utworzone na kongresie wiedeńskim w 1815 r. otrzymało własną konstytucję, sejm, odrębną armię i administrację, pozostając w unii personalnej z Rosją pod berłem cara jako króla polskiego. Już od lat 20. XIX w. władze rosyjskie, zwłaszcza wielki książę Konstanty, łamały postanowienia konstytucji, wprowadzały cenzurę i ograniczały swobody obywatelskie. Ostatecznie po klęsce powstania listopadowego (1830-1831) car Mikołaj I wydał Statut Organiczny (1832), który zlikwidował odrębność Królestwa Polskiego, w tym sejm i armię.
Punktacja: Ustanowienie autonomii - własna konstytucja, sejm, wojsko, unia personalna z Rosją (1 pkt). Stopniowe ograniczanie - cenzura, łamanie konstytucji przez wielkiego księcia Konstantego (1 pkt). Kres autonomii - Statut Organiczny 1832 po powstaniu listopadowym (1 pkt). Łącznie 3 pkt.

8. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Wielka Emigracja, obejmująca kilkanaście tysięcy uczestników powstania listopadowego osiadłych głównie we Francji, stała się głównym ośrodkiem polskiej myśli politycznej i kultury narodowej w warunkach braku niepodległego państwa. Obóz konserwatywno-arystokratyczny, skupiony wokół księcia Adama Jerzego Czartoryskiego i Hotelu Lambert w Paryżu, dążył do odzyskania niepodległości drogą dyplomacji i wsparcia mocarstw zachodnich. Obóz demokratyczny, zorganizowany w Towarzystwie Demokratycznym Polskim, głosił konieczność powstania powszechnego oraz uwłaszczenia chłopów jako warunku odzyskania niepodległości.
Punktacja: Ogólna charakterystyka znaczenia Wielkiej Emigracji, np. ośrodek myśli politycznej i kultury narodowej pod zaborami (1 pkt) + wskazanie i charakterystyka obozu konserwatywnego, Hotel Lambert (1 pkt) + wskazanie i charakterystyka obozu demokratycznego, Towarzystwo Demokratyczne Polskie (1 pkt). Łącznie 3 pkt.

9. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Powstanie listopadowe upadło z powodu ogromnej przewagi militarnej Rosji oraz braku realnego wsparcia ze strony mocarstw zachodnich, które ograniczyły się do dyplomatycznych protestów. Skutkiem klęski było zniesienie konstytucji Królestwa Polskiego z 1815 r. i zastąpienie jej Statutem Organicznym ograniczającym autonomię, a także masowa emigracja polityczna elit (Wielka Emigracja) do Europy Zachodniej, głównie Francji.
Punktacja: 1 pkt za przyczynę klęski (przewaga militarna Rosji, brak wsparcia mocarstw zachodnich, spory polityczne wśród powstańców), po 1 pkt za każdy z dwóch skutków (np. zniesienie konstytucji 1815 r., wprowadzenie Statutu Organicznego, represje i konfiskaty majątków, rusyfikacja, Wielka Emigracja). Maks. 3 pkt.

Grupa B

1. (1 pkt) **B**

2. (1 pkt) **D**

3. (1 pkt) **A, C, D, E**

4. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Łamanie konstytucji, rewolucja lipcowa. Noc listopadowa, Olszynka Grochowska, kapitulacja IX 1831.
Punktacja: Przyczyny(1)+przebieg(1).

5. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Przyczyny: 1) łamanie konstytucji Królestwa Polskiego przez władze rosyjskie — ograniczanie swobód obywatelskich, tajna policja, cenzura; 2) wiadomości o planach cara Mikołaja I użycia armii polskiej do stłumienia rewolucji w Belgii i Francji. Konsekwencja: po upadku powstania car odebrał Królestwu Polskiemu autonomię (Statut Organiczny 1832), zlikwidował sejm i wojsko polskie, rozpoczął intensywną rusyfikację.
Punktacja: Dwie przyczyny (1 pkt) + konsekwencja (1 pkt). Razem 2 pkt.

6. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Powstanie listopadowe wybuchło na tle narastającego niezadowolenia z polityki władz carskich, które mimo formalnego obowiązywania liberalnej konstytucji Królestwa Polskiego z 1815 roku systematycznie łamały jej zapisy, wprowadzając cenzurę, inwigilację i represje wobec opozycji, zwłaszcza po objęciu tronu przez cara Mikołaja I. Bezpośrednim impulsem do wybuchu powstania w nocy z 29 na 30 listopada 1830 roku stały się plotki o zamiarze użycia armii Królestwa Polskiego do stłumienia rewolucji belgijskiej i francuskiej, co odebrano jako zagrożenie dla polskich sił zbrojnych oraz zdradę idei solidarności rewolucyjnej. Sprzysiężeni młodzi oficerowie, skupieni wokół Szkoły Podchorążych, i część warszawskiej młodzieży zdecydowali się na zbrojny czyn, licząc na poparcie społeczeństwa i szybkie zwycięstwo.
Punktacja: 1 pkt za przyczyny polityczne (łamanie konstytucji przez władze carskie, cenzura, inwigilacja) + 1 pkt za przyczynę bezpośrednią (plotki o użyciu armii Królestwa do tłumienia rewolucji w Europie, noc listopadowa) + 1 pkt za kontekst społeczny (rozczarowanie polityką cara Mikołaja I wśród sprzysiężonych oficerów i młodzieży). Maks. 3 pkt.

7. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Rosja początkowo zachowała pewną autonomię (Królestwo Kongresowe z konstytucją), ale po powstaniu 1830 r. Statut Organiczny zlikwidował ją, wprowadzając rusyfikację szkół i administracji. Prusy prowadziły systematyczną germanizację — zakazy języka polskiego w szkołach, wykup ziemi polskiej (Komisja Kolonizacyjna). Austria była najłagodniejsza: po 1867 r. Galicja uzyskała szeroką autonomię, własny sejm, polskie szkoły i uczelnie (Uniwersytet Jagielloński), co czyniło ją centrum polskiego życia kulturalnego.
Punktacja: 1. Rosja: Królestwo Kongresowe z autonomią do 1830 r., potem rusyfikacja (Statut Organiczny 1832) i polityka represji po powstaniu (1 pkt). 2. Prusy: polityka germanizacji, stopniowe ograniczanie polskości, zwłaszcza na Śląsku i w Wielkopolsce (1 pkt). 3. Austria (Galicja): stosunkowo najłagodniejsza polityka po 1867 r. — autonomia galicyjska, polskie szkoły i sejm (1 pkt).

8. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Hotel Lambert: dyplomacja, monarchia. TDP: insurekcja, uwłaszczenie, republika.
Punktacja: Hotel Lambert(1)+TDP(1)+porównanie(1).

9. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Powstanie listopadowe było wynikiem długofalowego niezadowolenia z polityki władz rosyjskich, które systematycznie łamały postanowienia konstytucji Królestwa Polskiego z 1815 r., ograniczały swobody obywatelskie, wprowadzały cenzurę i inwigilowały społeczeństwo. Wśród młodzieży, zwłaszcza wojskowej, rozwijała się działalność spiskowa - powstało m.in. sprzysiężenie podchorążych pod wodzą Piotra Wysockiego. Bezpośrednim impulsem do wybuchu powstania w nocy z 29 na 30 listopada 1830 r. stały się informacje o planach cara Mikołaja I, dotyczących wysłania wojska Królestwa Polskiego do tłumienia rewolucji we Francji i Belgii.
Punktacja: 1 pkt za przyczyny długofalowe - łamanie postanowień konstytucji Królestwa Polskiego przez władze rosyjskie, ograniczanie swobód obywatelskich, cenzura, inwigilacja. 1 pkt za działalność spiskową - istnienie tajnych związków patriotycznych, w tym sprzysiężenia podchorążych pod wodzą Piotra Wysockiego. 1 pkt za bezpośredni impuls - plany wysłania wojska polskiego do tłumienia rewolucji we Francji i Belgii, co przyspieszyło wybuch powstania w nocy z 29 na 30 listopada 1830 r. Maksymalnie 3 pkt.

Skala ocen (orientacyjna, 19 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	18–19 pkt
dobry (4)	15–17 pkt
dostateczny (3)	10–14 pkt
dopuszczający (2)	6–9 pkt
niedostateczny (1)	0–5 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/historia/ziemie-polskie-1815-1848**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.